

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Лабораторна робота №3
З дисципліни «Математичні методи дослідження операцій»

Виконав:
студент групи КН-210
Бурак Марко

Симплекс-метод у випадку, коли система має вигляд, зручний для його застосування

Завдання:

1.23

$$F = x_1 + x_2 \rightarrow \max$$

$$x_1 + x_2 \geq 1$$

$$-5x_1 + x_2 \leq 0$$

$$-x_1 + 5x_2 \geq 0$$

$$x_1 + x_2 \leq 6$$

$$x_1, x_2 \geq 0.$$

Для роз'язання цієї задачі симплекс методом потрібно звести її спочатку до канонічного вигляду.

Канонічний вигляд полягає в тому, щоб функція прямувала до максимуму, а знак нерівності був завжди \leq .

Спершу змінив у системі всі знаки нерівності

Результат:

\rightarrow	$F = x_1 + x_2 \rightarrow \max$	
$=b$	$x_1 + x_2 \geq 1$	$-x_1 - x_2 \leq -1$
	$-5x_1 + x_2 \leq 0$	$-5x_1 + x_2 \leq 0$
	$-x_1 + 5x_2 \geq 0$	$x_1 - 5x_2 \leq 0$
	$x_1 + x_2 \leq 6$	$x_1 + x_2 \leq 6$
	$x_1, x_2 \geq 0$	$x_1, x_2 \geq 0$

Тепер потрібно змінити нерівності на рівності, використаємо додаткові змінні для вирішення цього, y_1, y_2 , та інші – це додатні числа, які формують рівність.

$$\begin{aligned}
 F - x_1 - x_2 &= 0 & F - x_1 - x_2 + 0 \cdot y_1 + 0 \cdot y_2 + 0 \cdot y_3 + 0 \cdot y_4 &= 0 \\
 -x_1 - x_2 + y_1 &= -1 \\
 -5x_1 + x_2 + y_2 &= 0 \\
 x_1 - 5x_2 + y_3 &= 0 \\
 x_1 + x_2 + y_4 &= 6 \\
 x_1, x_2 &\geq 0 & y_{1,2,3,4} &\geq 0
 \end{aligned}$$

Тепер можна формувати таблицю коефіцієнтів, для цього застосую код у середовищі октаве.

```
format rat;
```

```
c = [-1 -1 0 0 0 0]'; b = [-1 0 0 6]';
```

```
A = [
```

```
-1 -1 1 0 0 0;
```

```
-5 1 0 1 0 0;
```

```
1 -5 0 0 1 0;
```

```
1 1 0 0 0 1];
```

```
basis = 3:6;
```

```
B = A(:,basis); cB = c(basis);
```

```
T = [B \ A B \ b; cB' * (B \ A) - c' cB' * (B \ b)]
```

```
col = glpk(c,A,b);
```

```
col(1)
```

```
col(2)
```

```
max = col(1)+col(2)
```

Цей скрипт дозволяє побачити початкову таблицю, в якості коефіцієнтів, проставляється всі значення при x_1 x_2 y_1 y_2 і т.д.

Початкова таблиця:

-1	-1	1	0	0	0	-1
-5	1	0	1	0	0	0
1	-5	0	0	1	0	0
1	1	0	0	0	1	6
-1	-1	0	0	0	0	0

Базисом приймаються такі коефіцієнти, які мають одну 1 та всі 0 у стовпці, у нашому випадку, базис $-y_1, y_2, y_3, y_4$, а останній стовпець - це стовпець вільних членів.

Далі проводимо арифметичні дії з мінімальними елементами, для отримання максимального значення функції.

Продовжуємо алгоритм, допоки не отримаємо оптимального плану, оптимальний план тоді, коли значення у останньому рядку є додатними.

Отримуємо програмно результат x_2 та x_1 .

```
ans = 5
ans = 1
```

Тобто в точці (5,1) функція набуває максимального значення, яке дорівнює

```
max = 6
```

Розв'язав цей метод вручну, спочатку сформував симплекс-таблицю, за коефіцієнтами, оцінки вираховуємо, як сума $s \cdot a$, де s значення з базису та різниця коефіцієнтів з першого рядка таблиці.

	C	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	b
$\rightarrow x_3$	0	-1	-1	1	0	0	0	-1
x_4	0	-5	1	0	1	0	0	0
x_5	0	1	-5	0	0	1	0	0
x_6	0	1	1	0	0	0	1	6
Δ		-1	-1	0	0	0	0	0
θ		$+1/(-1) = -1$						

Вибираємо провідний елемент, за провідним рядком та стовпцем.

Вибираємо мінімальне b , для провідного рядка, та мінімальне значення тета, для провідного стовпця.

Складаємо 2 таблицю, під нею представлю хід знаходження таблиці.

Також після формуванні симплекс-таблиці вибираю провідний елемент, як у першій таблиці.

		проб ел a_{12}			лики x_3 вкл x_2			
		1	1	0	0	0	0	b
		x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	
x_2	<u>1</u>	1	1	-1	0	0	0	1
$\rightarrow x_4$	0	-6	0	1	1	0	0	-1
x_5	0	6	0	-5	0	1	0	5
x_6	0	0	0	1	0	0	1	5
Δ		0	0	-1	0	0	0	1
Θ		0	-1	0	-	-	-	

↑

$$\begin{aligned}
 a'_{21} &= a_{21} - 1 \cdot a_{22} = -6 \\
 a'_{23} &= a_{23} + 1 \cdot a_{22} = 1 \\
 a'_{24} &= a_{24} - 0 = 1 \\
 a'_{25} &= a_{25} - 0 = 0 \\
 a'_{26} &= a_{26} - 0 = 0 \\
 b'_2 &= b_2 - 1 \cdot a_{22} = -1
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 a'_{31} &= a_{31} - 1 \cdot a_{32} = 6 \\
 a'_{33} &= a_{33} + 1 \cdot a_{32} = -5 \\
 a'_{34} &= a_{34} - 0 = 0 \\
 a'_{35} &= a_{35} - 0 = 1 \\
 a'_{36} &= a_{36} - 0 = 0 \\
 b'_3 &= b_3 - 1 \cdot a_{32} = 5
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 a'_{41} &= a_{41} - 1 \cdot a_{42} = 0 \\
 a'_{43} &= a_{43} + 1 \cdot a_{42} = 1 \\
 a'_{44} &= a_{44} - 0 = 0 \\
 a'_{45} &= a_{45} - 0 = 0 \\
 a'_{46} &= a_{46} - 0 = 1 \\
 b'_4 &= 5
 \end{aligned}$$

Сформуємо 3 симплекс-таблицю, повторивши кроки такі як у другій.

	C	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	b
x_2	1	0	1	$-\frac{5}{6}$	$\frac{1}{6}$	0	0	$\frac{5}{6}$ +
x_1	1	1	0	$-\frac{1}{6}$	$-\frac{1}{6}$	0	0	$\frac{1}{6}$ +
x_5	0	0	0	-4	1	1	0	4 +
→ x_6	0	0	0	①	0	0	1	5 5
Δ		0	0	-1	0	0	0	1

У цьому випадку всі b значення є позитивні, проте, це не повністю оптимальна ситуація, потрібно, щоб оцінка була ≥ 0 , а у нашому випадку, наявне -1. Отже обираємо головний елемент, за схожим до попереднім методом.

Остання симплекс-таблиця має вигляд:

	C	b	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6
x_2	1	5	0	1	0	$\frac{1}{6}$	0	$\frac{5}{6}$
x_1	1	1	1	0	0	$-\frac{1}{6}$	0	$\frac{1}{6}$
x_5	0	24	0	0	0	1	1	4
x_3	0	5	0	0	1	0	0	1
Δ	1	6	0	0	0	0	0	1
$x_1 = 1 \quad x_2 = 5 \quad F = 1 \cdot 1 + 1 \cdot 5 = 6$								

Отримав ті ж значення, які були отримані з виконання програми.

Завдання було виконано правильно.

Висновок: На цій лабораторній роботі, я ознайомився з симплекс методом, за допомогою якого розв'язуються задачі лінійного програмування. Також навчився реалізовувати цей спосіб у середовищі Octave.